130 anys de la gran onada de fred que va congelar el riu Ebre

Entre el 6 i 21 de gener, es va produir la Gran Fredorada de 1891

Imatge del riu Ebre pràcticament congelat, de banda a banda, al seu pas per Tortosa el 18/01/1891 | Bonaventura Masdeu

Fa 130 anys, entre el 6 i 21 de gener, es va produir la Gran Fredorada de 1891, l'onada de fred més important a Catalunya dels últims 140 anys (des que hi ha registres instrumentals a diferents punts del país). Tal com informa el Servei Meteorològic de Catalunya (Meteocat), es va produir a les acaballes del període climàtic fred conegut com la Petita Edat del Gel i va ser l'última vegada que es va glaçar l'Ebre en el seu curs baix.

A Tortosa s'arribaria el 18/01/1891 als -9,5 °C, a la ciutat de Barcelona es va registrar una temperatura mínima de -9,6 °C i a Puigcerdà s'assoliren -22,0 °C. En els últims 125 anys no hi hagut cap onada de fred que haja superat estos valors tant a Barcelona com a Tortosa i Puigcerdà.

Esta onada de fred va tenir lloc durant un dels hiverns més rigorosos i persistents dels últims 185 anys a la península Ibèrica, amb onades de fred molt intenses, que també es presentaren fora de la temporada estricta d'hivern.

L'onada de fred va començar el 6 de gener i es va allargar fins al 21 de gener, com a conseqüència d'un seguit d'entrades d'aire molt fred de procedència siberiana. La primera entrada d'aire fred es

donà entre el dies 6 i 11, registrant-se el dia 8 una mínima de -18,0 °C a Puigcerdà, -5,9 °C a Vilafranca del Penedès, -5,8 °C a Barcelona i -5,0 °C a Tarragona.

Posteriorment, entre l'11 i 15 de gener, l'entrada d'aire fred va patir un debilitament, permetent un ambient menys fred a la zona litoral, per a culminar en una nova entrada d'aire fred molt intensa els dies 16-21. A l'interior de Catalunya però, l'ambient gèlid no va afluixar degut a l'estancament de l'aire fred. Va haver-hi una acusada inversió tèrmica amb un ambient glacial tots aquells dies. És cap al final de la Fredorada quan s'assoleix una temperatura extremadament baixa a tot el país. De les poques observacions de les quals se'n té constància s'arribà a -8,0 °C a Tarragona, -9,5 °C a Tortosa, -9,6 °C a Barcelona i Vilafranca del Penedès, -10,0 °C a Figueres, -11,0 °C a Porrera, -11,6 °C a Girona, -13,0 °C a Cervera i fins a -22,0 °C a Puigcerdà, glaçant-se molts rius, torrents, barrancs, basses i fonts de tot el país.

Fis i tot el riu Ebre va arribar a congelar-se gairebé del tot en superfície en el seu curs baix entre els dies 18 i 20. A les cotes més altes del Pirineu, molt probablement, aquells dies es devien assolir valors de temperatura mínima inferiors als -35 °C. L'ambient extremadament fred va acabar de forma sobtada. El dia 21 a la tarda s'inicià una mestralada imponent que va escombrar tot l'aire fred de manera brusca, provocant una important remuntada de la temperatura a valors més habituals per a l'època.

Durant la primera quinzena del mes de febrer de 1891 va tornar a fer força fred amb diversos dies de glaçades fins a la mateixa costa, arribant-se a -1,5 °C el dia 10 a Barcelona, i a -3,0 °C a Vilafranca del Penedès. La segona quinzena del mes l'ambient va ser més agradable.

#Taldiacomavui de 1891 es va glaçar per última vegada l'Ebre a #Tortosa per l'onada de fred més intensa a Catalunya dels últims 150 anys, produïda al final del període climàtic fred de la #PetitaEdatdeGel. Més info, a https://t.co/pb2qMvvX2b #Fa130anys #efemèride pic.twitter.com/7RcAKQcphl

? Meteocat (@meteocat) January 18, 2021